

פרשת קורח

היחס לחילונים

במקורותינו אנו נתקלים בשני קולות מנוגדים ביחס ליהודים המחללים שבת והמזלזלים בכל דבר שבקדושה.

יש שטוענים שצריך לשנוא אותם, שהרי כתוב: "הלא משנאיך ה'אשנא ובתקוממיך אתקוטט, תקלית שנאה שנאתים לאיבים היו לי" (תהלים קלט, כא-כב). לשיטתם צריך להיפרד מהם פרדה מוחלטת, והם מבססים את דבריהם על הלכות מפורשות ברמב"ם ובשולחן ערוך.

מנגד ניצבים דברי חז"ל הקובעים שאפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון, ושתפילות יום הכיפורים מתקבלות רק כשאנו מאוחדים עם פושעי ישראל. הם חוזרים על ה"מנטרה" של אהבת ישראל ועל הצורך לכסות על כל הפשעים, ומביאים דוגמה מישעיהו והושע שנענשו כשדיברו סרה על עם ישראל והזכירו פשעיהם.

כדי להבין את פשר הסתירה נעיין בפרשתנו, ונבחן את תגובות משה לקרח ולעם.

תגובת משה לקרח

כשקרח מורד במשה רבנו יוצא משה נגדו בשצף קצף ומבקש מהקב"ה שהאדמה תפתח את פיה ותבלע את קרח ואת כל אשר לו. היינו מצפים שהדרמה הזו תשים סוף לניסיונות המרד ותחלחל עמוק ללב העם, אך לא – הלקח לא נלמד ובני ישראל ממשיכים בדרכו של קרח. עדת ישראל מלינה על משה ואהרן שהם חבורה של רוצחים, ושהם האשמים הישירים באסון הנורא שבו נבלעו קרח וכל עדתו.

נורא ואיום! מסתבר שהמכה שקיבל קרח לא הועילה כלל.

תגובת משה לעם

ה' רוצה להיפרע מהעם ופוקד על משה ואהרן: "הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע" (במדבר יז, י) – עכשיו, מיד, אכלה את כולם! ומיד מתחילה מגפה נוראית.

מה עושה משה רבנו? מגן על העם בחירוף נפש, ושולח את אהרן לעצור את המגפה בגופו.

מה נשתנה?

מה גרם לשינוי הגדול בעמדתו של משה? הרי רק לפני כמה פסוקים ראינו את תגובתו הבלתי מתפשרת להתנהגותו של קרח, ועכשיו הוא עושה הכול כדי להגן על העם!?! והלא הם רשעים עוד יותר מקרח! שהרי קרח לא ראה מה נעשה לקרח והם ראו גם ראו, ואף שראו את עונשו של קרח הם ממשיכים בדרכו הנוראה.

התשובה נראית לי פשוטה מאוד:

קרח היה אחד. כשקרח כזה חוטא צריך לנטרל מיד את השפעתו ולמנוע ממנו "להדליק" אחרים בשלהבת החטא. משה רבנו במלחמתו נגד קרח עשה הכול כדי למנוע את המשך הנהגתו. הייתה כאן חובה דחופה לעצור את מגפת המרד נגד מנהיגי ישראל.

אולם משנכשלה עצירת המרד היה על משה לנקוט דרך התמודדות שונה. קרח נבלע, מנהיג המרד חוסל, אך עם ישראל ממשיך את דרכו: "וילנוקל עדת בני ישראל" – כולם! לא רק מאתיים וחמישים. כל היהודים כולם, כל עדת בני ישראל!

כשמדובר בכל עדת בני ישראל זה כבר משהו אחר. אי אפשר למחות חלילה את עם ישראל! מול עם ישראל בכללותו הגישה חייבת להשתנות.

כלל ישראל

הלכה למעשה, רק אם היינו רואים את היהודי כיחיד היינו יכולים לקיים את הפסוק "הלוא משנאִיך ה'אֶשְׁנָא וּבִתְקוּמָיִךְ אֶתְקוּטִי". אבל היות שכל יהודי הוא חלק מעם ישראל, כשעם ישראל בכללותו חוטא אין היחיד נדון בפני עצמו אלא כחלק מהעם. עם ישראל הוא חלק א-לֹוה ממעל, ואותו צריך לאהוב על כל פרטיו ועל כל היחידים הכלולים בו!